

Commissie voor Binnenlandse
Zaken, Veiligheid, Migratie en
Bestuurszaken

van

WOENSDAG 11 JUNI 2025

Namiddag

Commission de l'Intérieur, de la
Sécurité, de la Migration et des
Matières administratives

du

MERCREDI 11 JUIN 2025

Après-midi

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 14.21 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Ortwin Depoortere.

Le développement des questions et interpellations commence à 14 h 21. La réunion est présidée par M. Ortwin Depoortere.

01 Interpellatie van Marijke Dillen aan Anneleen Van Bossuyt (Asiel, Migratie, Maatschappelijke Integratie, belast met Grootstedenbeleid) over "De opening van een asielcentrum in Schilde" (56000062I)

01 Interpellation de Marijke Dillen à Anneleen Van Bossuyt (Asile, Migration, Intégration sociale, chargée de la Politique des Grandes Villes) sur "L'ouverture d'un centre pour demandeurs d'asile à Schilde" (56000062I)

01.01 Marijke Dillen (VB): Mevrouw de minister, Fedasil heeft blijkbaar plannen om een asielcentrum te openen op de site van de paters van Scheut voor de opvang van 192 asielzoekers als oplossing voor de sluiting van het asielcentrum in Deurne, zowat in de achtertuin van de eerste minister. Volgens de communicatie van de burgemeester van Schilde zou het gaan over de opvang van asielzoekers met een medisch profiel. Waarschijnlijk wordt dat zo aangekondigd in een poging om de bevolking te sussen en begrip te vragen. Dat klopt niet, mevrouw de minister. In de nota van Fedasil gaat het duidelijk over een gemengde populatie, gezinnen met kinderen, 20 niet-begeleide minderjarigen en 32 asielzoekers met een medisch profiel op de 192, waarbij de top drie van de landen van herkomst bestaat uit Afghanistan, Palestina en Syrië.

Het lokaal bestuur van Schilde was niet betrokken bij de plannen van de eigenaars van de site en was niet op de hoogte van de gesprekken met Fedasil, integendeel. Parallel met Fedasil waren er ook intensieve gesprekken met de eigenaars over een toekomstgerichte, gedragen en duurzame invulling van de site. Door de gemeente was er al een externe omgevingsregisseur aangesteld om het traject professioneel te begeleiden.

Het betreft een 7 ha groot niet-afgesloten domein waar iedereen vrij in en uit kan lopen. Ik dring erop aan dat u eens ter plaatse gaat om u te vergewissen over welke site het gaat, waar die gelokaliseerd is en hoe de onmiddellijke omgeving eruitziet.

Daarenboven is de site niet geschikt voor de opening van een asielcentrum, doordat ze gelegen is in de klimaatbossengordel, een zeer waardevol groengebied. De gordel maakt deel uit van het project de Nieuwe Rand van de Vlaamse overheid. Het Missiehuis ligt bovendien in een residentiële en landelijke omgeving, die gekenmerkt wordt door rust, groen en een beperkte densiteit. De komst van een grootschalig opvangcentrum strookt absoluut niet met het karakter van de wijk.

De eenzijdige keuze van de eigenaars voor de invulling als asielcentrum heeft ook een grote maatschappelijke impact, niet alleen voor Schilde, maar ook voor de omliggende gemeenten. De site is gelegen op de Brasschaatsebaan en dat is een zeer drukke verbindingsweg, met een heel beperkte infrastructuur voor voetgangers en fietsers. De extra verkeersdrukke als gevolg van de bewoners, de bezoekers en ook het personeel van de site zal de verkeersveiligheid in het gedrang brengen.

Tot op heden was er geen inspraak van, noch transparante communicatie met, de inwoners van Schilde. Mevrouw de minister, beslissingen met dergelijke impact dienen in overleg met de lokale

gemeenschap genomen te worden. Dat staat trouwens ook zo vermeld in het decreet met betrekking tot lokaal bestuur. Er werd evenmin een milieueffectenrapport opgesteld, hoewel het feit dat er constant 200 personen zullen verblijven, significante gevolgen, bijvoorbeeld een toename van de verkeersdrukke en geluidshinder, en een impact op de water- en rioleringscapaciteit heeft, wat conform VLAREM zou moeten worden onderzocht.

Bovendien beschikt Schilde niet over de noodzakelijke sociale en maatschappelijke voorzieningen om een dergelijk centrum op een humane en kwaliteitsvolle manier te integreren. Het dreigt de draagkracht van de gemeente te overschrijden. Ik geef u nog maar een voorbeeld om dat te illustreren, namelijk de scholen. Vandaag zitten alle scholen in onze gemeente en buurgemeenten werkelijk overvol. Vanaf volgend schooljaar moet er gewerkt worden met een aanmeldingssysteem. Onze kinderen kunnen nu al vaak niet meer terecht in de school van voorkeur van de ouders. Zullen de kinderen van de asielzoekers voorrang krijgen? Zullen onze kinderen opnieuw achteruitgeschoven worden, zoals dat vandaag al de realiteit is in Antwerpen?

U zult ongetwijfeld begrijpen dat het protest van de bevolking zeer groot is. Bij vele inwoners leeft de bezorgdheid over de impact op de leefbaarheid, maar ook, mevrouw de minister, over de veiligheid. Die bezorgdheden vragen om erkenning en respect. Op sociale media gonst het van ongeruste reacties van de Schildenaren over de plannen en dat is ook terecht. In een mum van tijd ondertekenden meer dan 6.500 personen een door het Vlaams Belang gelanceerde petitie ter ondersteuning van het protest.

Is dit het strengste asielbeleid ooit dat de eerste minister aan zijn kiezers beloofde voor de verkiezingen? Terwijl het opvangcentrum in de stad van de eerste minister gesloten wordt, wordt de rustige en groene gemeente Schilde geconfronteerd met de gevolgen van aanhoudende asielstromen.

In uw beleidsnota lees ik: "Het ongebreideld openen van nieuwe opvangplaatsen is niet het juiste antwoord op de aanhoudend historisch hoge instroom en enorme werkachterstand in de asielketen."

Mevrouw de minister, de inwoners vragen duidelijkheid.

Ten eerste, zal er een asielcentrum worden geopend op de site van de voormalige paters van Scheut in Schilde? Is inmiddels het contract definitief ondertekend tussen de eigenaars en Fedasil?

Ten tweede, wat is het juiste profiel van de asielzoekers die er mogelijk onderdak zullen krijgen? Ook daarover is er duidelijkheid nodig, want de nota van Fedasil laat er geen twijfel over bestaan.

Ten derde, bent u op de hoogte van het protest van het lokale bestuur van Schilde? Heeft er ondertussen al overleg plaatsgevonden? Wat zijn de resultaten daarvan?

Ten vierde, wat is uw antwoord op het enorme protest van de inwoners van Schilde en de buurgemeenten?

Ten vijfde, hoe kadert u die plannen in wat uw partij voor de verkiezingen als het strengste asielbeleid ooit aankondigde?

Ten zesde, Fedasil onderzoekt blijkbaar ook nog andere pistes ter vervanging van het asielcentrum in Deurne. Kunt u daarover meer informatie geven? Bent u bereid inzage te geven in het volledige dossier?

01.02 Minister **Anneleen Van Bossuyt**: Mevrouw Dillen, het opvangcentrum van Deurne, dat plaats biedt aan onder meer asielzoekers met medische profielen met hun families alsook aan niet-begeleide minderjarige vreemdelingen moet dit jaar sluiten. Daarom ging Fedasil op zoek naar een alternatief. De site van de paters van Scheut in Schilde werd aangebracht door de eigenaars zelf, waarop Fedasil de optie heeft toegevoegd aan de lijst van potentiële locaties.

De gesprekken tussen de eigenaar en Fedasil lopen nog en er is nog geen contract ondertekend. Zoals altijd, somt Fedasil de potentiële locaties op, met elk hun positieve en negatieve eigenschappen, op basis waarvan Fedasil dan een advies formuleert. De site in Schilde bleek de beste keuze uit verschillende opties. De prijs, de geschiktheid van het gebouw voor de specifieke profielen die er zullen worden opgevangen, en de onmiddellijke beschikbaarheid hebben een doorslaggevende rol gespeeld.

Wat het stedenbouwkundige aspect betreft, uit de grondige analyse die Fedasil heeft uitgevoerd, blijkt dat er geen tegenstrijdige stedenbouwkundige elementen zijn, mede gelet op de voormalige functie van het gebouw en de ruimtelijke bestemming van de site.

Ik heb absoluut begrip voor de bezorgdheid over de draagkracht van de gemeente op het vlak van onderwijs, veiligheid en infrastructuur. Het is echter belangrijk te benadrukken dat de leerlingen uit het opvangcentrum niet noodzakelijk allemaal in Schilde naar school zullen gaan. Fedasil werkt samen met AGODI en met lokale scholen om een evenwichtige spreiding over de omliggende gemeenten te garanderen. De schoolgaande kinderen die momenteel in Deurne verblijven, zullen zo veel mogelijk op hun huidige school blijven. Het schoolvervoer is ten laste van Fedasil zelf. Ook op dat vlak zal de impact op de gemeente dus beperkt blijven.

Ik heb uiteraard begrip voor de bezorgdheden van de inwoners en het bestuur. Onze lokale besturen zijn onder de vorige regering de dupe geworden van de ongecontroleerde asielinstroom die het te lakse asiel- en migratiebeleid toen heeft veroorzaakt. Dat men zich daarover vragen stelt, is dan ook niet meer dan terecht. Daar heb ik zeker oren naar. Wij voeren wel degelijk het strengste asiel- en migratiebeleid. Er liggen, zoals we daarnet hebben besproken, crisismaatregelen voor om de instroom te doen dalen. Ik kan u garanderen dat ik daaromtrent in contact sta met het lokale bestuur.

Het is absoluut niet aangenaam om dergelijke boodschappen te brengen. Eerlijk gezegd zou ik die liever ook niet moeten brengen, maar de huidige crisis laat helaas niet toe dat die plaatsen niet worden vervangen. Zoals gezegd, is het alleen de bedoeling om met de opening van het centrum in Schilde de capaciteit van Deurne op te vangen. Het gaat dus niet om extra capaciteit. Het betreft mensen die recht hebben op opvang en die zich in een kwetsbare positie bevinden. Het regeerakkoord schrijft voor dat zij opgevangen worden in kleinschalige, collectieve centra met aangepaste begeleiding. Momenteel werkt Fedasil alleen verder op de piste van Schilde.

01.03 Marijke Dillen (VB): Het zal u niet verwonderen, mevrouw de minister, dat uw antwoord mij en alle inwoners van Schilde bijzonder ontgoochelt. Ik heb geen 'ja' gehoord, maar ook geen 'nee' met betrekking tot de opening van het centrum, maar tussen de lijnen door lees ik zeer duidelijk dat het antwoord toch 'ja' zal zijn. Wees dan vandaag op zijn minst eerlijk, zodat de mensen van Schilde eindelijk weten waar ze dankzij een N-VA-minister aan toe zijn.

Als u werkelijk bereid bent om te zeggen dat het centrum er niet zal komen – want de uiteindelijke beslissing ligt bij u, mevrouw de minister; u bent verantwoordelijk voor Fedasil – dan zal de bevolking u bijzonder dankbaar zijn.

Voorts spreekt u over een kleinschalig project. Fedasil zoekt immers naar kleinschalige projecten. U weet duidelijk niet waarover u spreekt. Het gaat om een immens groot gebouw! Zo niet zouden er ook geen 142 asielzoekers kunnen worden opgevangen. Een kleinschalig project is het dus absoluut niet.

Wat het onderwijs betreft, zegt u dat u de bezorgdheden begrijpt en dat de leerlingen niet noodzakelijk naar scholen in Schilde hoeven te gaan. Mevrouw de minister, weet dat in alle buurgemeenten de scholen nokvol zitten. Er zijn overal wachtlijsten! Zelfs onze ouders vinden voor onze eigen, Vlaamse kinderen vaak geen plaats meer in de school van hun keuze. Er zullen hoe dan ook plaatsen worden ingenomen door die kinderen.

U wijst erop dat Fedasil het schoolvervoer zal betalen. Voor onze kinderen moeten de ouders echter zelf busabonnementen betalen of zelf voor vervoer zorgen. Waarom is er dus opnieuw sprake van discriminatie en geldt dat niet voor de betreffende kinderen?

U argumenteert dat men het openbaar vervoer kan gebruiken, maar dat is geen evidentie. Er is wel een bushalte voor de deur, maar in het weekend rijdt er slechts één bus per uur en tijdens de week twee. Hoe zullen die kinderen het centrum bereiken? Dat is voor mij een fundamentele vraag.

Mevrouw de minister, ik besluit zoals ik begonnen ben: uit uw antwoord leid ik af, tenzij u mij nu nog tegensprekt, dat het opvangcentrum er zal komen. Zoveel is duidelijk. Dat lijkt immers duidelijk de enige piste die Fedasil nog onderzoekt. Ik roep u dan ook op, mevrouw de minister, om dat te herbekijken. U hebt de macht daartoe in handen; gebruik die dan ook.

Mijnheer de voorzitter, ik dien bij deze een motie in.

01.04 Maaike De Vreese (N-VA): Mijnheer de voorzitter, wij dienen een eenvoudige motie in.

01.05 Paul Van Tigchelt (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik had een mondelinge vraag ingediend over de plannen voor Schilde, maar die komt nu niet meer aan bod?

De **voorzitter**: Uw vraag was niet samengevoegd met de interpellatie van mevrouw Dillen.

01.06 Paul Van Tigchelt (Open Vld): Kan ik ze nu niet meer stellen?

De **voorzitter**: Neen, we zijn al tien minuten over tijd, tenzij de minister soepel is. Het hangt van haar agenda af.

(Minister Van Bossuyt knikt goedkeurend.)

De **voorzitter**: Ik zal eerst de moties afhandelen.

Moties **Motions**

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion, les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Marijke Dillen en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellatie van mevrouw Marijke Dillen
en het antwoord van de minister van Asiel, Migratie en Maatschappelijke Integratie, belast met Grootstedenbeleid,
- overwegende dat Fedasil blijkbaar plannen heeft om een asielcentrum te openen op de site van de paters van Scheut in Schilde voor de opvang van 192 asielzoekers als oplossing voor de sluiting van het asielcentrum in Deurne;
- overwegende dat deze site een 7 ha groot niet afgesloten domein betreft waar iedereen vrij in en uit kan lopen;
- overwegende dat het lokaal bestuur van Schilde niet betrokken was bij deze plannen van de eigenaars van deze site en niet op de hoogte was van de gesprekken met Fedasil en dat er integendeel intensieve gesprekken waren met de eigenaars over een toekomstgerichte, gedragen en duurzame invulling van de site;
- overwegende dat deze eenzijdige keuze van de eigenaars voor de invulling als asielcentrum een zeer grote maatschappelijke impact heeft, niet alleen voor Schilde, maar ook voor de omliggende gemeenten;
- overwegende dat er geen voorafgaand overleg heeft plaatsgevonden met de inwoners van Schilde, terwijl beslissingen met dergelijke impact in overleg dienen te gebeuren met de lokale gemeenschap;
- overwegende dat het protest ook zeer groot is;
- overwegende dat deze plannen niet kaderen in het "strengste asielbeleid ooit" dat de eerste minister aan zijn kiezers beloofd heeft;
vraagt de regering
geen asielcentrum te openen op het domein van de paters van Scheut in Schilde."

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Marijke Dillen et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de Mme Marijke Dillen
et la réponse de la ministre de l'Asile, de la Migration et de l'Intégration sociale, chargée de la Politique des Grandes Villes,
- considérant que Fedasil prévoit apparemment d'ouvrir un centre pour demandeurs d'asile sur le site des Pères de Scheut à Schilde afin d'accueillir 192 demandeurs d'asile, et ce pour compenser la fermeture du centre pour demandeurs d'asile de Deurne;
- considérant que ce site est un domaine de 7 hectares non clôturé, permettant à tout un chacun d'aller et venir;

- considérant que l'administration locale de Schilde n'a pas été associée à ces projets des propriétaires du site et n'avait pas connaissance des discussions avec Fedasil, et qu'au contraire, des discussions intensives ont eu lieu avec les propriétaires au sujet d'une affectation du site tournée vers l'avenir, mûrie et durable;
 - considérant que ce choix unilatéral des propriétaires de reconverter ce site en centre pour demandeurs d'asile a une incidence sociétale majeure, non seulement pour Schilde mais également pour les communes environnantes;
 - considérant qu'aucune concertation préalable n'a eu lieu avec les habitants de Schilde, alors que les décisions entraînant de telles conséquences doivent être prises en concertation avec la collectivité locale;
 - considérant que le projet suscite également une vive opposition;
 - considérant que ce projet ne s'inscrit pas dans la politique d'asile la plus stricte de tous les temps que le premier ministre a promise à ses électeurs;
- demande au gouvernement
de ne pas ouvrir de centre pour demandeurs d'asile sur le domaine des Pères de Scheut à Schilde."

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Maaïke De Vreese.
Une motion pure et simple a été déposée par Mme Maaïke De Vreese.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

02 Vraag van Paul Van Tigchelt aan Anneleen Van Bossuyt (Asiel, Migratie, Maatschappelijke Integratie, belast met Grootstedenbeleid) over "De opening van een asielcentrum in Schilde" (56005571C)

02 Question de Paul Van Tigchelt à Anneleen Van Bossuyt (Asile, Migration, Intégration sociale, chargée de la Politique des Grandes Villes) sur "L'ouverture d'un centre pour demandeurs d'asile à Schilde" (56005571C)

02.01 Paul Van Tigchelt (Open Vld): Mevrouw de minister, dank u dat ik nog de gelegenheid krijg om mijn vraag te stellen.

Zoals collega Dillen geschetst heeft, is dat centrum in die buurt een prangend probleem. Een vraag waar ik vooral graag concrete antwoorden op wil krijgen, is hoe men precies tot die locatie in Schilde is gekomen. Moest het centrum in Deurne dicht? Wie heeft dat gezegd? Wat was de reden waarom het centrum in Deurne dicht moest?

Hoeveel locaties heeft Fedasil precies voorgesteld? Op basis van welke criteria is men tot Schilde gekomen? Hoeveel locaties werden geschikt bevonden? Waarom heeft men Schilde uitgekozen?

Heeft uw kabinet iets anders beslist dan wat Fedasil heeft voorgesteld?

Wanneer is er precies overlegd met het gemeentebestuur van Schilde? Ik heb gezien dat u een brief geschreven hebt aan het gemeentebestuur van Schilde.

Dat zijn de vragen waarop ik graag een zeer concreet antwoord wil krijgen.

Kunt u een tijdlijn schetsen van de stappen die in de voorbije weken en maanden hebben geleid tot de keuze voor de locatie in Schilde?

Ik verwijs ook naar de vragen in mijn ingediende tekst. Wat heeft Fedasil precies voorgesteld? Wat hebt u uiteindelijk beslist, aan de hand van welke tijdlijn? Dat is wat ik in eerste instantie wil weten, mevrouw de minister. Daarover doen in de buurt namelijk allerlei geruchten de ronde. Het is in het belang van iedereen, ook van uzelf, dat u ter zake zo snel mogelijk volledige transparantie biedt.

02.02 Minister Anneleen Van Bossuyt: Dank u wel voor uw vraag, mijnheer Van Tigchelt.

U vroeg of Deurne dicht moest. Ja, Deurne moest dicht, want de eigenaar van het gebouw heeft beslist het gebouw te ontwikkelen.

Bij het selecteren van een geschikte opvanglocatie worden door Fedasil verschillende parameters in overweging genomen. Het gaat dan om de kostprijs, de geografische inplanting, de kwaliteit, de termijn waarbinnen het gebouw operationeel kan worden gemaakt, de flexibiliteit, de mobiliteit, het onderwijs en nog heel veel andere elementen.

De site van de paters van Scheut in Schilde werd bij Fedasil aangebracht door de eigenaars van het gebouw zelf. Het zijn dus de eigenaars zelf die Fedasil hebben gecontacteerd. Fedasil heeft kort na mijn aantreden het kabinet een lijst gestuurd met deze locatie als een van de potentiële locaties om de capaciteit van Deurne op te vangen. Per locatie wegen we dan samen met Fedasil de positieve en de negatieve elementen tegen elkaar af. Ik heb dus een van de voorstellen van Fedasil gevolgd. Er zijn drie locaties voorgelegd, namelijk een andere locatie in Deurne en locaties in Berchem en Schilde. De drie rapporten van Fedasil kunnen conform de regelgeving inzake openbaarheid van bestuur bij Fedasil worden opgevraagd. Het is aan hen om te beoordelen welke informatie wanneer en op welke manier kan worden vrijgegeven.

De alternatieve locatie in Deurne was niet langer een optie, aangezien Fedasil die al op 23 juli 2024 ter advies had voorgelegd aan de Inspectie van Financiën, die negatief adviseerde over het dossier wegens de hoge kostprijs en de zeer nadelige contractuele voorwaarden voor Fedasil. Bij de beoordeling van de optie in Berchem werden zowel positieve als negatieve elementen vastgesteld. Zo lag de prijs daar veel hoger dan in Schilde, was de geschatte operationaliseringstermijn daar langer en waren ook de locatie en de technische complexiteit van het gebouw in Berchem negatieve elementen. Op basis van die objectieve criteria en het advies van Fedasil bleek Schilde de beste optie van de drie.

Daarom werden verkennende gesprekken opgestart met de eigenaars. In een later stadium werd ook het lokale bestuur erbij betrokken via een infosessie. Die gesprekken zijn nog gaande en we zullen het lokale bestuur zoveel mogelijk bijstaan.

Ik heb het daarnet ook al gezegd, ik erken dat een opvangcentrum een impact kan hebben op de lokale gemeenschap en ik begrijp de bezorgdheden. Fedasil beschikt echter over jarenlange ervaring met het opstarten van centra. Aangezien het hier gaat over de verplaatsing van een bestaand centrum, met hetzelfde ervaren personeel en dezelfde directrice, zou dit vlot moeten verlopen.

Lokale besturen – dat was een van uw vragen – ontvangen op verschillende manieren bijstand wanneer er een opvangcentrum op hun grondgebied komt. Dat gebeurt onder meer via subsidies, een samenwerkingsprotocol met de lokale politie, infomarkten en ondersteuning door het Agentschap voor Onderwijsdiensten. Ook het Agentschap Integratie en Inburgering stelt liaisons ter beschikking enzovoort.

Voor de eenmalige investerings- en uitbatingskosten worden de opvangtarieven gebruikt die aan het einde van de vorige legislatuur, toen u nog minister was, door de ministerraad werden vastgelegd. Die tarieven verschillen naargelang de doelgroep die wordt opgevangen.

We blijven inzetten op het verlagen van de instroom. Dat hebt u daarnet nog kunnen ervaren. Pas dan kunnen we de afbouw van de asielcentra realiseren.

02.03 Paul Van Tigchelt (Open Vld): Nogmaals dank dat u bereid was om deze vraag nog te beantwoorden, mevrouw de minister. Ik zal uw antwoord grondig nalezen. Alleszins zullen we bij Fedasil de documenten opvragen in het kader van de wet op de openbaarheid van bestuur. U hebt dat ook geantwoord in uw brief aan de burgemeester van Schilde. Over de tijdlijn en de parameters om precies tot de locatie in Schilde te komen, moet er wel klare wijn worden geschonken. Ik weet niet of dat inmiddels is gebeurd.

U gaf aan dat er verschillende potentiële locaties waren: Deurne, Berchem en Schilde. De hamvraag in Schilde is op basis van welke criteria er precies voor die locatie werd gekozen. De vraag is of daar politieke motieven achter zitten. Heeft men iets anders beslist dan wat Fedasil had voorgesteld? Dat is een vraag die alleen u kunt beantwoorden. Wij zullen de documenten bij Fedasil opvragen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.46 uur.
La réunion publique de commission est levée à 14 h 46.*